

Megjelen hetenkint kétszer
szerdán és szombaton este.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Sátoraljauhely, Főtér 9. szám.

Telefon: 42. szám.

Kéziratokat nem adunk vissza.

Nyilttérben minden garmond sor 30 fill.

ZEMPLÉN

POLITIKAI HIRLAP.

ÉHLERT GYULA,
felelős szerkesztő.

MAJTÉNYI GÉZA,
főmunkatárs.

Előfizetési ára:

Egész évre 10 korona, félévre 5 kor
negyedévre 2.50 korona.

— Egyes szám ára 10 fillér. —

Hirdetési díj:

Hivatalos hirdetéseknek minden szó után
2 fill. Petit betűknél nagyobb, avagy
diszbutéknél, vagy kerettel ellátott hir-
detések törmétek szerint egy négyzeteg-
centim. után 6 fill. — Állandó hirdeté-
seknek árkedezmény.

Szüretünk.

— okt. 21.

Itt van a legkedélyesebb idő-
szak: a szüret. Régi jó szokás
szerint a Hegyalja nagyobb szőlő-
birtokosai ez idén sem kezd-
ték a szüretet Simon-Juda előtt,
a kisebb birtokosok pedig Ven-
del napkor. Az időjárás ezután
már nem sokat változtathat a
termésen mennyiségileg, dacára,
hogy legutóbb egy kis itáliai
telet rögtönzött. — Változtathat
azonban minőségileg, ha Simon-
Juda után kedvező szép idő ere-
jével teszi igazi asszuvá a bo-
gyókat.

Az eddigiekből ítélve a Hegy-
alja ez éven ismét jó szüretnek
néz elébe. Vajha a termés teljes
leszedéséig kedvező időjárás
lenne, hogy a szőlő értéke fo-
kozódna.

Az kétségtelenül bizonyos,
hogy ez évi termésünk eléri a
jó közepes minőségű borok quali-
tását. Mennyiség tekintetében az
egész Hegyalján általános az elé-
gedettség. Hogy minőségileg mit
nyerhetünk, az ma már egyedül
az időjárás mindenhatóságától
függ, főleg az ugynevezett uri
boroknál.

A földmivelésügyi miniszte-
riumhoz beérkezett hivatalos je-
lentések is elég kedvezők az
egész vonalról. Pedig ezek a
száraz, hivatalos iratok rendsze-
rint nem az optimizmus szem-
üvegen át világítják meg a kér-
dést. Habár a szőlők a fejlődés
kezdőleges stádiumában rendki-
vül dus termés hozamra nyujtot-
tak is ez éven kiátást, tudjuk
hogy alig-alig viharzott el felet-
tünk egy esztendő több csapás-
sal és hóbotosabb időjárással
teli, mint az 1908-iki. Még iga-
zán a szerencsétlenségben elért
szerencsének mondhatjuk azt az
eredményt, amelyre ma már jog-
gal tarthatunk számot, mert azt
már egy hideg és huzamos eső-
zésen vagy hirtelen beálló zord
téli időjárás kivül egyéb meg-
nem ronthatja. Ha pedig ezek
elmaradnak, hát mégis csak lesz
meglehetősen jó szüret a Hegy-
alján ismét. A mostani kis zord
szél és kevés hó nem ijesztett
még meg.

De kell is. Nemcsak annak a
szőlőbirtokosoknak szemei van-
nak a termésre függesztve; nem-
csak az a nehéz gondokkal küzdő
tulajdonos csügg egész lelkével
szőlőjének hozadékán, amely so-

kaknál az anyagi jólétnek forrá-
sát vagy ennek ellenkezőjét je-
lenti: de közgazdasági s nagy
átalánossági szempontból is rend-
kívül fontos volt mindig, hogy
milyen eredménnyel szüretel a
Hegyalja.

Mióta a borpancsolás urrá
lett a természet áldása felett s
boraink hitelvesztetteké váltak
a legelsőrendű külföldi piacokon,
azóta vajmi nehezen tudunk is-
mét visszatérni a régi mederbe
s Hegyaljánk nektárjának jóhir-
nevét visszahódítani. A legutóbbi
időkben mind több és több tör-
ténik ezen a téren. Jelen kor-
mányunk főleg a Sátoraljauhely-
ből kiindult mozgalmak alapján,
melyeknek élén a Zemplénavár-
megyei Gazdasági Egyesület bo-
rászati szakosztálya áll agilis el-
nökövel *Thuránszky* László szőlő-
birtokossal, kit méltán illet az
elismerés szava fáradszatos buz-
góságáért, üdvös törvények al-
kötésével iparkodik a Hegyalja
érdekeit megvédelmezni s jövője
érdekében is mindazokat meg-
tette, amelyeket az itteni szak-
körök tanácsoltak és érdekvé-
delmi szempontból kívánatosnak
vélték. Az alkotott törvények,
főként ha azok átmennek a gy-
akorlati életben is alkalmazásba,
egészen átalakítják a régi visz-
onyokat és megteremtik azt az
alapot, melyen hazánk e kiváló
és igazán aranyat termő része
egy jobb jövőt építhet.

Végtelenül sajnós, hogy a
szőlőmunkáltatás nálunk évről-
évre többbe kerül, nemhogy a már
telepített szőlők bemunkáltatása
valamivel inkább csökkenne s
igy azok jövedelmezősége is
évente fokozódna. Ez a sajna-
latos körülmény azonban az ál-
talános drágaságban s az ország-
szerte tapasztalható nagy mun-
kásbírányban találja indokait. De
remélhető ezeknek az állapotok-
nak jobbra fordult is, mert egy
ilyen ciklus mint például a mos-
tani árvízszonyoké, — sohasem
huz ki 5—6 évnél többet. Ak-
kor, ha jobbra változik nálunk
is a helyzet, igazi jó szüreteink
lesznek még a Hegyalján, mert
a drágán megmunkált talaj végre
az érte oly nehéz gondokkal
küzdő tulajdonosnak is fog vala-
mit juttatni.

— okt. 21.

Meczner Béla főispán lesz. Fő-
városi lapok közlik, hogy *Elekes*
Pált, Háromszék vármegye főispánját

a király ezen állásától saját kérelmére
rövid időn belül felmenti s nevezett
vármegye főispánjává a belügyi m.
kir. miniszter előterjesztése alapján
Meczner Béla főrendiházi tagot, zem-
plénavármegyei nagybirtokost fogja
kinevezni. A fővárosi lapoknak eme
híradása Zemplén vármegyében örö-
met kelt azért, mert Meczner Bélá-
nak méltó pozícióra leendő emelését
jelenti; másrésztől azonban őszinte
sajnálattal is fűződik ahoz, mert e kiváló
jellemű s megyszerte közbeesülésben
álló férfitől nem szívesen bucsuzik
el az a közönség, mely őt itt Zem-
plén vármegyében megtanulta sze-
retni és kiváló egyéni tulajdonaiért
nagyrabecsülni.

Kulturegyesületünk közgyűlése.

— okt. 20.

A magyar nyelvet és népneve-
lést Zemplén vármegyében terjesztő
egyesület f. évi okt. hó 16-án tar-
totta meg Sátoraljauhelyben a vár-
megyeházánál gróf *Andrássy* Géza
elnöke alatt évi rendes közgyűlé-
sét. A gyűlésen az egyesület vezető
emberei közül sokan jelentek meg:
főbb tárgyak a következők voltak:

Fejes István ügyvezető I. ale-
nök költői lendületű szép megnyitó
beszédében méltatta *Kaincszky* Gé-
zának, az egyesület nemrég elhunyt
II. alelnökének munkásságát. Majd
Szalay Béla titkár tette meg évi je-
lentését, ezután pedig az egyesület
által több óvoda államosításának ügy-
ben a vall. és közokt. miniszterium
hoz intézett memorandum tervezetét
ismertette, azon hozzáadással, hogy
ez a memorandum, melyet *Meczner*
Gyula főispán személyesen nyujtott
át gróf *Apponyi* Albert kultuszmi-
niszternek, ott kedvező fogadtatásban
részesült s remélhető, hogy az egyesü-
let kérelme teljesítést nyer.

A zemplénekecsényi óvoda terme
állami iskolai célokra vétetvén át, ez
az óvoda megszűnik, de helyette a
Garanyban ujonnan állított óvodát
fogja az egyesület segélyezni.

A szőlőskői óvodánál ideiglene-
sen alkalmazott óvónőt állásában vég-
legesítették.

Ezután a tisztújítást ejtette meg
a közgyűlés, melynek eredménye a
következő:

Elnök gróf *Andrássy* Géza, ügy-
vezető alelnök *Fejes* István, alelnök
Bessenyei István, pénztáros *Dókus*
László, ügyész *Pekary* Gyula, titkár
Szalay Béla. — A választmány tag-
jaivá következők választottak meg:
Beregszászy István, *Bernáth* Aladár,
Zinner Henrik, *Domján* Elek, *Dókus*
Gyula, *Ehlert* Gyula, dr. *Ferenczy*
Elek, gróf *Hadik* Béla, *Hiszem* Kál-
mán, dr. *Hornay* Béla, *Kincsesy*
Peter, gróf *Mailáth* József, *Malonyay*
Ferenc, *Matolai* Etele, *Meczner* Béla,
Meczner Gyula, *Miklóssy* István,
Nemthy József, *Pintér* István, *Rosznáky*
Gyula, *Spillenber* József, *Thuránszky*
László, hg. *Windisch-Grätz*
Lajos.

Az egyesület immár fennállásá-

nak negyedszázados évfordulóját lépi
át. Elhatározatott, hogy e nevezetes
évfordulót diszközgyűlés keretében
fogják megünnepelni, e diszközgyűlés
tárgysorozatának előkészítése a vá-
lasztmány feladatává tétetett.

Az egyesület áldásos működése
sokkal ismertebb vármegyénk hatá-
rain túl is, hogysen azt itt, szük
keretben kellőleg méltathatnánk. Az
1907. év főbb eseményeiből azonban
kiemeljük még a titkári jelentés alap-
ján a következőket:

A vármegye törvényhatósági bi-
zottsága által közművelődési célokra
évenként megszavazott 1 százalékos
vármegyei pótdadó jövedelméből az
1907. éven 10.505 koronát kapott az
egyesület, mely összegből 12 óvoda
segélyezésére együttesen 9332 koronát
fordított.

Ezen óvodák segélyezése által
az egyesület elsősorban hazafias cél-
jainak felel meg; mert a magyarosi-
tás sehohsem terjeszthető intenzivebb
hatással, mint az óvodákban, másod-
szor tanúságot tesz arról, hogy a
vármegye közönségének áldozatkész-
ségéből nyert összeget valóban olyan
célra használja fel, hogy a magyar
nemzeti állameszme mentől hatható-
sabb kiépítését előmozdítsa a nemze-
tiségi vidékeken.

Nagyobb segélyt kaptak az egye-
sület rendelkezésére bocsátott átalány-
ból a cirokamezői, kecsényi, nagy-
ruszkai, nagytoronyai, parnói, sztrop-
kói, szinnai, szőlőskői, tóketerebesi,
zempléni, varannói és vécei óvodák,
melyeknek együttesen 13.932 korona
volt a szükséglete, míg fedezetük
csak 4600 koronát tett. A hiányzó
összeg tehát közkieltségéből, a vár-
megye közönségének adófülléreiből
telt ki.

A magyar nyelv sikeres tanítá-
sáért több néptanítót részesített az
egyesület 1907. év folyamán is az
előbbi szokáshoz híven jutalomdíjak-
ban, valamint több nemzetiségi vidé-
ken fekvő népiskolának küldött hasz-
nos könyveket a tanulók közt viz-
gái jutalomként leendő kiosztása
végett.

Kívánatos, hogy az egyesület ve-
zetése alatt álló óvodák közül többet
átvenne az állam, hogy így az ott
kötött javadalmak felszabadulván:
más helyeken lennének azok üdvös
eredményrel felhasználhatók.

VÁRMEGYE ÉS VÁROS.

(Anyakönyvvezetői kinevezés és
felmentés. Zemplén vármegye főis-
pánja a kosárvágásai áll. anyakönyvi
kerületbe *Battha* Bálint jegyzői gy-
akornokot teljes hatáskörrel anya-
könyvvezető helyettesé nevezte ki,
míg *Kelemen* Miksa sátoraljauhely-
vidéki és *Vimpiller* István minye-
vágásai anyakönyvvezető helyettese-
ket ezen tisztségük alul felmentette.

(Kutatási engedély. *Ehrenheim*
Schytra Ferdinánd vidrányi birtokos
Vidrány község területére kutatási
engedélyt nyert.

(Kitiltás. A sztropkói járás fő-
szolgabírája *Májkut* Mátyás nakva-

Látta-e már az üzletet **Almási-nál** nappal?
Ha nem látta, jöjjön oda, de most mindjárt, hamar!

Most érkezett téli áru,
Karácsonyi diszmű áru.
Olesón adnak mindenkinek
Szörme boát, téli inget.

Női táskát olesón vehet
Ugy hívják, hogy Rüdikeket.
Szóval mindenféle dolgot
Aron alul kaphat most ott.

sai (Galiczia) községbeli illetőségű munkanélküli egyént Magyarország területéről egyszer s mindenkorra tiltotta.

Hegyaljai ügyek.

A mintaszüret utóhangjai.

— okt. 20.

„Mintaszüret“ cím alatt lapunk egyik utóbbi számában részletes tudósítás keretében többek közt Hegedüs Sándor tarcali állami vinellériskolai igazgató urnak ama kijelentéseivel is foglalkoztunk, amelyekkel nevezett igazgató ur a helyi lapoknak szemrehányást tett a szőlészeti és borászati kérdések lekölésének, ezzel tehát közvetve a Hegyalja érdekeinek elhanyagolása miatt.

Közleményünkre most Hegedüs Sándor igazgató ur a következő levelet intézte hozzánk:

Tekintetes szerkesztő ur!

B. lapjának f. évi 83. számában megjelent „Mintaszüret“ című közlemény reám vonatkozó részére legyen szabad a következők szives közlésére felkérni.

A szőlészeti szakosztály ülésén tényleg szóvá tettem az újhelyi lapoknak azon nézetét, hogy a tarcali vincellériskola által rendszeresen tartatni szokott borárverésekről azért nem voltak hajlandók egy-egy rövid hír alakjában megemlékezni, mivel nem tartják azokat közérdekeknek.

Ezzel szemben pedig az áll, hogy a földművelésügyi kormány ezen árverésekkel azt kívánja elérni, hogy a külföldi eredmények tapasztalata után ezekhez hasonló borárverések — aukciók — a Tokaj-Hegyalján meghonosíttassanak, azaz, hogy a tokaj-hegyaljai szőlőbirtokosságnak borai értékesítésére nézve ezzel is példát mutasson.

Ily szempontból tekintve a dolgot tehát nagyon is közérdekű egy ilyen hír közlése. Nézetem szerint a tokaj-hegyaljai lapok olvasó közönségére nézve borárveréseink hirdetése nem azért fontos, hogy annak révén tudja meg, hogy itt borokat kaphat, mert hiszen az nagyrészt maga is rendelkezik eladásra szánt készlettel, hanem hogy tudomást nyerjen arról, hogy borainak eladását árverések tartásával is elősegítheti.

Ezen helyesnek vélt miniszteri intézkedés megismerhetőségét kívántam én a hírlapok útján is terjeszteni.

Ezért fordultam a „Zemplén“-hez is, kérve árveréseinknek egy rövidke hír alakjában való megemlékését. Erre elég lett volna négy sor is és nem a négy oldalas katalógust végig közölni.

Ezen kérelmem elutasítása után alkottam meg azon véleményemet, melynek az említett ülésen és tisztán csak a Tokaj-Hegyalja ügyének érdekében kifejezést is adtam.

Ilyen előzmények után hogy alkalmatlankodhattam volna szerény irodalmi tevékenységemmel. Bár végre is ettől eltekintve, nem régen a „Z“-nek is beküldtem volt a „Királyok boráról stb.“ című dolgozatomat, a mely a szept. 16-iki számban ismertette is volt. Tehát a „Zemplén“-nel szemben is nemcsak az említett két hirdetésben merült ki „irodalmi tevékenység“-em.

Arról pedig sziveskedjék meggyőződve lenni, hogy nekem szűkségtelen emlékezetembe hozni a lapokban megjelent s szőlészetre vonatkozó cikkeket, mert nemcsak hogy nem olvasom azokat, hanem az olyanokat tartalmazó lappéldányokat sokszor több példányban is részletes jelentések kíséretében szoktam a földművelésügyi miniszteriumhoz rendszeresen felterjeszteni.

Ilyenkor, ha nincs kéznél elég, a t. szerkesztőségektől kérem azokat, amint hogy voltak is szivesek már küldeni.

A Nagy Akos-féle permetezőhöz a bemutatásakor szoltam hozzá, de nagy könnyelműség lenne egy szakembertől cikket írni olyan gépről, melyet nem volt alkalma egy rendszeresen végzett összehasonlító kísérlet által lelkiismeretesen kipróbálni.

Azon reményben, hogy sikerült meggyőzőnöm álláspontom helyességéről tek. szerkesztő urat, hiszem, hogy alkalma lesz megváltozott nézetének kifejezést adni.

Örömmel venném ezenkívül, ha a legközelebbi szőlészeti szakosztályi ülésen még sok egyéb elmondani valómat is közölhetném, amelyekkel most e már is nagyon igénybe vett helyet nem kívánom még jobban elfoglalni.

Tarcal, 1908. okt. 18-án.

Maradtam tisztelettel:
Hegedüs Sándor.

Megelégedéssel olvassuk az igazgató ur levelét, mert annak minden sora újból csak a mi állásponunktat erősíti meg. Nevezetesen: tény az, hogy Hegedüs ur nem 4 oldalas bor-katalógust, de 4 oldalas borárverési hirdetést küldött be hozzánk és pedig nem ismertetés, de közlés céljából. Ő azt állítja fenti levelében, hogy ez négy sorban le lett volna közölhető. Mi ily csodátételre nem vagyunk képesek. Állításunkat fenntartjuk s a hirdetést — ismétljük — túl nagy terjedelme és rendelkező rész hiánya miatt nem közölhetjük.

Levelének befejező soraira van még egy megjegyzésünk. Itt mi, akik talán élesebben látunk az újságírói asztal mellett, mint a laikus, a sorok közt olvasunk. És a sorok közül azt olvassuk ki, hogy az igazgató urnak aggályai vannak az iránt, vajjon szak-közleményei helyszüke miatt lekölhetőek lesznek-e nálunk, avagy ő ha ir: fölösleges munkát végez. Legyen róla meggyőződve, hogy minden olyan közleménye, amely közérdekű a Hegyaljára nézve, lapunk hasábjain a megfelelő területet mindenkor megfogja találni.

Közérdekből sokat és szívesen dolgozik az igazi jó munkás. Béke azért velünk!

Hordóuzsora.

A Hegyalján immár elviselhetlenné fokozódott hordó-drágaság ügyében ismert kézből, egy tekintélyes tokaji szőlőbirtokostól vettük az itt szószerint lekölött levelet és közleményt.

A levél így szól:

Mélyen tisztelt Szerkesztő ur!

A bosszantó jelen és kilátástalan jövő adták kezembe a tollat, midőn csatolt cikkemet megírtam.

Mint régi olvasójuk, önökre gondoltam e cikk megírásánál, kiknél évek hosszú során át szokimondást, közgazdasági érzéket és azt tapasztaltam, hogy a mi szegény Hegyaljánk érdekét szívükön viselik.

Igen kérném cikkemet sziveskedjenek már aktualitása miatt is legközelebbi számukban közreadni, hátha ez a kis, jelentéktelen serkentés szülője volna egy nagyszabású, eredményteljes mozgalomnak.

A közlemény pedig ez:

Mindig kíváncsisággal telve bontom fel utóbbi időben a „Zemplén“ újabb számain, biztosra véve azt, hogy egyik hangadóbb, tekintélyesebb szőlősgazda társam mégis csak szóvá teszi azt a hallatlan állapotot, melyet utóbbi időben a hordó üzlet terén tapasztalunk. Mert most már nem az önérdék az, mi kezébe nyomja az embernek a tollat, hanem igenis az elkeseredés.

Egy izgalmas tőzsdei hauszmozgalomnál nem látunk oly örült áremelkedéseket, mint amit az idén hordókereskedőinknél, bodnarmestereinknél tapasztalunk.

Ezért ugyan nem akarom én kizárólag őket kárhozatni, mert hisz

utóvégre is ők — szegények — csak eszközei egy közgazdasági örök igazságnak, a kereslet és kínálat árszabályozó működésének és nem humanitást, hanem üzletemberek, kik — csak a conjuncturát kihasználva — vesznek ha a nak t. i. pénzt.

En előttem azonban az a kép lebeg, midőn — hogy enyhe kifejezéssel éljek — ártatlan báránycák összebujnak farkas közeledtére, de avval már nem törődnek, hogy lábuknál fogva tizedeli meg őket farkas koma.

Apáink mesélnek ugyan boldogidőkről, mikor ingyen töltötték meg az üres hordókat borral, csak vigyék.

De mekkorát változtak azóta az idők!

Nem ismertek még akkor széknevezést, permetezést, 5 koronás napszámot, 100 koronás karót, agrárkölesönt s nem volt annyi existentia szőlőhöz kötve!

Jajgatunk a miserábilis borértékesítési viszonyokon s nem kérdezzük, mi jogon kívánjuk a kereskedőtől — ki szintén nehezen küzd az élettel, — hogy megfizesse a mi elhetlenségünket?

A helyett, hogy csökkentenénk, vagy csak igyekeznénk csökkenteni a termelési költségeket, egyszerűen a kereskedőre — mint minden baj szülőjére törünk — kinek létéhez utóvégre a miénk is kötve van.

Ez a végeredmény, ime, uti fi gura docet, igazza van a régi zsidó példabeszédnek „a dalez veszkezik.“

Mert a mai viszonyok mellett egy normális 15 hordós termés mellett 300 koronát adunk ki holdanként csak hordóra.

Honnan vegyük ezt a rengeteg pénzt?

Miért kell sinylenünk nekünk verejtékező utódoknak, oly évszázados szokást, mely a Hegyalján kívül se hol a világon nem volt és nincs?

„Tempora mutantur“ mondja a classicus, és „nos mutamur in illis“ mondjuk mi.

Hová lesznek azok a tizszázazerre menő hordák, mit évente elvisznek tőlünk? Elpusztulnak, semmivé válnak mint értéktelen dolgok, nekünk pedig minden évben fő a fejünk, véreset izzadunk, mind mélyebbre és mélyebbre merülünk a deficit örvényébe s most mikor már fojtogat, csak sirunk, jajveszkelünk, ánkétezzünk s gyűlés után a hymnust énekeljük.

Pedig hát tenni, cselekedni kellene, mert az Uristen csak a „fratres adjuvat“!

Repülő sültgalamboknak, kolbász kerítéseknek, mézeskalács házaknak, riskása hegyeknek, már a modern mesékben sem találjuk nyomát.

Az állam csak ott segít rajtunk(?) ahol milliós subventiókról van szó!

De hol áll az, hogy más borvidék mintájára, mi nem adhatjuk el borainkat hordó nélkül?

Mi bort adunk el nem hordót! legfeljebb kölesön adjuk bizonyos időre! S akkor csinálthatunk compact, jó minőségű, szépen kidolgozott, évekre szóló hordókat.

Miért ne adhatna az állam, készpénzfizetés ellenében, saját árban dongát a gazdáknak?

Ez nem politika, hanem vitális életbe vágó érdek!

Ha már a parlamenti működés az „igen“-ben merült ki, ezen a téren dolgozzanak vállalva képviselőink, tömörítsék a szőlősgazda társadalmat, ne egyes emberek, hanem egy egykor virágó egész vidék ügyében műveljenek mandátum biztosító kilincselgetést.

Tokaj, 1908. október 18.

Egy elkeseredett szőlősgazda.

A magunk részéről az a megjegyzésünk van a cikkre, hogy aláírjuk, miszerint a felvetett eszmék a donga és hordó beszerzés tárgyában teljesen reálisak és keresztül is vihetőek. A kormány sem fog elzárkózni az ezen akcióban való részvételtől,

azt azonban nem írjuk alá, hogy a Hegyalja képviselőit valamelyes mulasztás vádja, vagy csak szemrehányás is érhetné e tekintetben. Sőt főleg a tokajiak képviselője az, aki annyi sokat tett és tesz folyton, hogy az ő kezeire nyugodtan bízhatják a szőlőbirtokosok ügyeik jogos védelmét.

HIREK.

— Csak egy virágszálat! A József főherceg tüdőbeteg szanatorium egyesületnek e jelmonddal megindított társadalmi mozgalma, mely új alapot van hivatva teremteni a tüdőbetegek gyógyíthatása érdekében: az egész ország területén megindult. Az előjelekből örvendetesen tapasztalható már is, hogy e mozgalomnak Zemplén vármegyében is erős lesz hullámverése s különösen erős Sátoraljai helyben a megye szívében, hol a gyűjtési akció élén a helyi bizottság elnöke Meczner Gyuláné áll. — Azoknak a gyűjtőtársolyoknak, melyeket a pénzügyminiszter átvételére s megőrzésére küldött az egyesület: az utolsóig van áldozatkész gazdájuk; városunk előkelő urhölgyei, akik a gyűjtés nemes munkájának feladatát magokra vállalták. Sikeresnek ígérkezik egyúttal a temetői gyűjtés is, melyet szintén városunk nemes szívi urhölgyei foganatosítanak. Az egyes járások székhelyein, így Szerencsen, Királyhelmeceen, Tokajban, Sárospatakon szintén lelkes visszhangot keltett Dókus Gyula alispán felhívása s itt a gyűjtési mozgalom élén a járások főszolgabíráinak feleségei állanak. Kétségtelen, hogy Zemplén vármegyében így a mozgalomnak nagy sikere lesz, s megyénk közönsége szép összeggel váltja meg a maga virágszálat, melyeket halottai koszorujából szakít el, hogy megmentésére siessen a halál azon jegyeseinek, kiket még visszadni remél az életnek, a társadalomnak s a hazának: a sápadt rém ellen phalanxot alakító nemesszívü emberek közössége.

— A bíróság köréből. Szirmay István sátoraljai helyi kir. járásbíró-sági albirót saját kérelmére a pécsi kir. járásbíróshoz helyezték át.

— Uj jogtudományi doktor. Osváth Dezső, zempléni vármegyei közgazdasági gyakorló, Osváth Ferenc ügyvéd, nyug. kir. járásbíró fiát a jogtudományok tudorává avatták, — Neuwirth Lajost pedig a budapesti egyetemen avatták az orvostudományok tudorává.

— Tisztelgés az új pénzügyigazgatónál. Eizenmann Oszkár, Sátoraljai helybe ujoan kinevezett kir. pénzügyigazgató f. hó 16-án foglalta el itteni hivatalos állását. Az új hivatalfőnök előtt megjelentek október 18-án d. e. 11 órakor Sopronyi Károly igazgatóhelyettes vezetésével a kir. pénzügyigazgatóság, számvevőség és adóhivatal tisztviselői közül mintegy 60-an, kiknek nevében Sopronyi Károly szép beszédet intézett Eizenmannhoz, jóindulatába ajánlván a tisztikart, melylyel a felsőség teljesen meg van elégedve, amit az is bizonyít, hogy volt vezetőjét, Mauks Endrét fontosabb pozícióra helyezték át. — Sopronyinak alanyi igazságokat tartalmazó s a tisztviselők nehéz helyzetét híven visszatükröző beszédére az új főnök szép szavakkal s igen kellemes, vonzó előadásban válaszolt. Kijelentette, hogy nem kereste ezt az állást, nem folyamodott érte, de a kormány bizalma állította e fontos helyre. Igéri, hogy igazságos főnök lesz, aki megbecsüli a tisztviselőket és a jó munkát és segíteni fogja minden törvényes módon, hogy helyzetük javulását elérhessék, de nem fogja tűrni, hogy egyesek túlterheltesenek a mások rovására. A hivatalos órák szigorúan pontos betartását megköveteli. — Eizenmann beszéde igen jó hatást tett s a tiszt-

viselők megéljeneztek kijelentéseiről. Ezzel kapcsolatban közöljük, hogy Sopronyi Károly pénzügyi tanácsos, p. ü. igazgató helyettes f. hó 20-ával lett a hivatal vezetésétől felmentve s átköltözik már a jövő hét folyamán Debrecenbe, hogy új állomáshelyét elfoglalja. Tiszletére a vármegye területén levő pénzügyi hivatalok tisztviselői f. hó 24-én, szombaton este 7 órakor bucsubankettet rendeznek a „Magyar Király” külön termében. Egy teríték ára 3 korona. Jelentkezni lehet dr. Kvirsfeld László kir. pénzügyi titkárnál.

— **Jutalmazott tanítók.** Lapunk más helyén részletesen foglalkozunk a Magyar nyelvet és népnevelést Zemplén vármegyében terjesztő egyesület f. hó 16-án tartott közgyűlésével. Külön kiemelendők tartottuk azonban mások buzdítására is e helyen említeni fel, — habár időszakos tudósításainkban is bent foglaltattuk a neveket, — hogy a szóban levő egyesület 1908. éven a következő tanítókat jutalmazta a magyar nyelv tanításában elért kiváló eredményért: Lebenszky István (Alsókörtvélyes rk.), Resko János (Véce gk.), Pusztay Miklós (Józsefhámar rk.), Chinorányi Antal (Szinna áll.), Badik János (Nagybukóc gk.), Molnár Gyula (Pazdics áll.), Kocsis Gyula (Felsőcebeny áll.)

— **Gróf Széchényiék Örmezőn.** Széchényi László gróf s neje Vanderbilt Gladys, akik hosszabb ideig tartózkodtak Felsőremetén, folyó hó 17-én utaztak onnan vissza Örmezőre, ahol a grófnő örvendetes családi esemény bekövetkezését várja be. A grófi párt felsőremeteli tartózkodása alatt meglátogatta a grófnő idősebb nővére férjével együtt, kik azután szintén visszautaztak Örmezőre, hol most a gróf Széchényiék vendégszeretettel élvezik.

— **Uj gazdasági tudósító.** Apáthi János homonnai lakos Zemplén vármegye homonnai járására a gazdasági tudósító tiszttel megbízott.

— **Hymen-hir.** Fischer Samu beregszászi középiskolai tanár eljegyezte öz. Falk Károlyné leányát Micit.

— **Az első hó.** Október hó 19-én este 10 óra tájban az utcán járókelők meglepetéssel vehették észre, hogy az első hó finom pihékben szállingozni kezd. Folyó hó 20-án pedig városunk közönsége arra ébredt, hogy a hegyeket, utcákat s s tájat hó borítja. Szakadatlanul esett a hó az éjféltől óráktól kezdve úgy, hogy kora reggelre teljesen fehér lett a város s a lehullott hó a tél színezetét keltette fel a szemlélőben, jólehet a hivatalos tél még nem köszöntött be. Különösen nagy volt a meglepetése azoknak a szőlősgazdáknak, akik még nem szüretelték le; ilyen pedig nagyon sok van, mert általánosságban csak e hét folyamán szüretelték volna szőlőhegyeinket. A korai hó megjelent a vidékünkön ilyen időtáiban valóságos eseményszámba megy annál inkább, mert ha az idő nem enyhül meg: az első, bőven esett hó megszakítás nélkül foglalja el birodalmát a táj felett, ránehezedve a fák még sok helyen zöld lombjaira, melyeknek idejük sem volt még lehullani.

— **A jövő évi hadgyakorlatok Zemplén vármegyében lesznek.** Katonai körökben elterjedt hírek szerint a jövő évi hadgyakorlatok a 10-ik (przemysli) és a 6-ik (kassai) hadtest között Zemplén vármegyében lesznek megtartva. A hadgyakorlatokra kizemelt hely egyike a legkitünőbb és legalkalmasabb gyakorlótereknek Zemplén vármegyében. Színhelyül ugyanis Homonna környéke van kizemelve, hol egyidőben folyt is már le nagyobb manőver s így ott megvannak ma is a gyakorlatozásra ki-

tűnően alkalmas utak, segédeszközök s a terep az akkori hadgyakorlat alkalmával is kitűnőnek bizonyult.

— **Tüzeset Sátoraljuhelyben.** Folyó hó 19-én, hétfőn a délelőtti folyamán tüzeset történt Sátoraljuhelyben, mely kivülesett bár a város belterületén: a város közönsége körében ijedelmet s consternációt keltett, mivel a jelzett időtáiban a napok óta tartó szél legerősebben dühöngött. A Friss Heiman parancsnok vezetése alatt a helyszínére vonult tüzoltóságnak a szél dacára is sikerült a pusztító elem tovaterjedésének útját állani s a keletkező nagyobb veszedelmet így elhárítani. A tüzesetről a következőkben számolunk be: Folyó hó 19-én, hétfőn délelőtt 11 óra tájban tűz ütött ki a város belterületén kívül eső Lyocsa malom környékén a köztemető mellett. Spisák János nyug. vármegyei őrhajdu Kazinczy-utca 561 számú házában keletkezett a tűz s a tűz kitörése után 2 perc múlva a mellette levő s Fedorcsák Mihály tulajdonát képező ház is lángokban állott. A környék lakossága, tekintve az uralkodó szelet teljesen kétségbeesett, mert a tűz a közel álló malompülete is fenyegette. Annak kigyulása pedig az egész környék házeit veszélyeztette volna. A Lyocsa malomban tűzjelző van s így a tüzoltóság késedelem nélkül lett értesítve, habár a toronyőr még a jelzés vétele előtt jelezte a tüzet s a telefonjelzés a tüzoltóságot utban találta. A tüzoltóság vonulása egy figyelmeztető tanúsággal is szolgált. A tüzoltó szerek gyors vonulása közben ugyanis egy tüzoltó leesett a legénységi szállító kocsinak használt hordóról s véletlen szerencse, hogy komolyabb baja nem történt. A legénységi szállító kocsi gyors beszerzését teszi ez eset indokoltá, mely iránt a tüzoltóság már előterjesztést is adott be. A tüzet a tüzoltóság azután derekas munkával elfojtatta, miben tudatos működésükön kívül nagy része van az újonnan beszerzett szereknek és tömlőknek, valamint az új osztóvívillának, mely lehetségesé teszi a tüzesapokra négy sugár szerelését is. Tagadhatlan tényként ismeri el a környék lakossága, hogy ez alkalommal is a tüzvészek elleni kiváló preventív felszerelésünk nagyobb tüzvész pusztítását mentette meg a várost. A légeget két laképület biztosítva volt s így a kár jelentéktelen.

— **Sátoraljuhely népmozgalm.** Sátoraljuhelyi rend. tan. városban a hivatalos értesítés szerint 1908. év január hó 1-től október hó 21-ikéig 560 gyermek született, ebből 14 halva, vagy koraszületett. Meghalt ez idő alatt 452 egyén, s így a természetes gyarapodás 90 lélekszámra tehető. Az év első napjától máig Sátoraljuhelyben 120 házaspár kötött házasságot. Az előző évhez viszonyítva ez évben úgy a születések, mint a halálozások száma kisebb, mint volt az elmúlt 1907. évben, az év ezen időpontjáig.

— **A sátoraljuhelyi nyelv iskola működése.** Az ember el se tudja képzelni, hogy a híres Berlitz-féle rendszer segítségével mily könnyen lehet nyelveket elsajátítani. Meglepő és bámulatos eredményt produkálnak ezek a jelenleg városunkban működő képzettségi nyelvtanárok. Hogy például csak a német nyelvről beszéljünk már az első órán az ember testével kapcsolatos összes fogalmakat elsajátították a hallgatókkal s az ember észre se veszi, hogy mily könnyen tanulja meg a nyelvet. A németet dr. Kern Ferenc, a franciát dr. Kern Ferencné a párisi egyetemen képesített tanárnő, az angol pedig a londoni tanítónőképzőt végzett tanítónő adja elő. A tanulni vágyók még most is tömegesen jelentkeznek s ha tekintetben vesszük, hogy minden 7 hallgatónak hetenkint 3 órát adnak olcsó árért, a tömeges jelentkezést meg tudjuk érteni.

— **Az „Uránia” előadásai az „Olympia” által Sátoraljuhelyben.** Városunk közönségének érdeklődését a legmélegebben hívjuk fel az Olympia mozgófénykép színházra, mely folyó hó 22-én este kezdi meg előadásainak sorozatát a sátoraljuhelyi városi színházban. Ezt a vállalatot nem szabad s nem lehet összetéveszteni az u. n. „mozi”-kkal, szigorúan tudományos, érdekesítő és szórakoztató jellegű intézmény ez, mely az Uránia budapesti tudományos színház darabjait hozza színre s előadások keretében magyarázza. — Az „Uránia” eredeti darabjait közvetíti a közönségnek az Olympia, mely előadások értékét emeli az, hogy az Uránia vidéki körutat nem tesz. — Az intézmény magas színvonalon áll s műsorán mindig a fővárosi Uránia Színház műsordarabjai szerepelnek. Az első hét attrakciói Székely Vladimir, Geguss Dániel darabja „Rendnek muszáj lenni”, „Bűn és Bűnhődés” ismert fővárosi ujdonságok lesznek. Az előadások a rendes színházi helyárák mellett lesznek megtartva, s a közönség az első előadásán meggyőződhetik, hogy ez a vállalat méltó s érdemes a legmesszebbmenő pártfogásra.

— **A sikos járda első áldozatai.** Alig esett le az első hó, melyet az olvadás csuszóssá tett a gyalogjárókon: már is vannak a sikossa vált gyalogjáróknak áldozatai. Két polgárosszonyt ért folyó hó 20-án s 21-én baleset vigyázatlanság következtében a sikamlós utcákon. A baleset elég súlyos, mivel az első hó áldozatainak egyike lábát, másika karját törte. A szerencsétlenül járt két asszony kórházi ápolás alatt áll.

— **Elmaradt kávéház-megnyitás.** Lapunk mult számában közöltük, hogy Reitman Lajos kávé folyó hó 17-én este szándékozott új „Zemplén kávéház”-át megnyitni. Az új kávéház folyó hó 17-ikére hirdetett megnyitása azonban elmaradt, mert a kiküldött hatósági bizottság a megejtett szemlén, tekintve, hogy az épület, melyben a kávéház van — még épül: azt az építés befejezéséig megnyithatónak nem véleményezte.

— **Ötven új bíró.** Az igazságügyminiszter a bírói és ügyészi szervezet módosításáról szóló 1908. évi VI. t. c. 1. §-a értelmében 57 új állást akar rendszeresíteni a VI. fizetési osztályban. Ezekből 25-öt 1909-ben, a másik 25-öt 1910-ben tölt be. A miniszter a státuszrendezés teljes végrehajtását az 1910. évi költségvetésben kezdi.

— **A kassai iparkamara közlései.** A kassai kereskedelmi és iparkamara közönségére teszi, hogy a kassa-oderbergi vasut vezérigazgatósága az 1909, 1910 és 1911-ik évben szükséges

anyagszerek, műhely- és pályafentartási fák szállítására pályázatot hirdet. Ezen folyó év november hó 15-ével lejárató pályázat feltételei a kamara titkári hivatalában megtekinthetők. — A gázmotor kezelő tanfolyamok szervezete és tanterve a kereskedelemügyi miniszter rendeletével jóváhagyván, ezen szervezetre és tantervre, valamint a gyakorlatra vonatkozó szabályok iránt a kassai kereskedelmi és iparkamara titkári hivatalában bővebb tájékoztatás nyerhető.

— **Alacsony vizállás.** A m. kir. államvasutak igazgatóságától vett hivatalos értesülés alapján közöljük, hogy a m. kir. folyam- és tengerhajózási részvénytársaság Monostorszeg állomásra a személy és podgyász áru forgalmat, alacsony vizállás miatt egyelőre beszüntette.

— **Rendőri hírek.** Elfogott tolvaj. Gárdos Mórné sátoraljuhelyi lakost régebben érzékenyen megkárosította egy Piller Anna nevű ház cseléd, aki azután ismeretlen helyre eltávozott. A sátoraljuhelyi rendőrkapitányság körözésére a hűtlen cselédet, kinek valódi neve Dunajcsák Anna, sikerült elfogni a nagybereznai csendőrszéknek, mely beszállította a sátoraljuhelyi kir. ügyészség fogházába. — **Fiatal bűnös.** Gere Miklós máv. kertész felsőkabátjából Gánóczi János nevű 13 éves gyermek tárcát lepott el, melyben aprópenz volt. A fiatalkoru zsebtolvajt javítóintézetbe küldik. — **Verekedés.** A napokban a Palotás-utca egyik korcsmájában három ittas legény verekedést rögtönözött, mi nagy népesődületet hozott össze. A verekedőket a rendőrség választotta szét, mely a harcias legényeket előállította a rendőrségen. Az eljárás folyik ellenük.

Szamárköhögés

könnyen elmúlik a SCOTT-féle Emulsió használatára folytán. Orvosok, bábák és szülők bizonyítják ezt ezer és ezer levélben.

A Scott-féle Emulsió

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyét — a halászt — kérjük figyelembe venni.

segít azért, mert elsőrangú alkotórészei és az eredeti SCOTT-féle eljárás kiváló szerré teszik, sőt tápereje is elsőrangú. — Már az első adagtól csodálatosan javul az általános egészség.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 f.

Kapható minden gyógytárban.

Uránia és mozgófénykép előadások a Városi Színházban.

Az „Olympia” mozgófénykép színház
holnap csütörtökön, október hó 22-én tartja
megnyitó előadását.

Legtökéletesebb vetítő gépekkel a legújabb képek kerülnek bemutatásra.

Folyó hó 26-án, hétfőn a budapesti Uránia magyar tudományos színház műsordarabjaiból bemutatásra kerül Székely Vladimir, Gegus Dániel és Huszár János „Rendnek muszáj lenni” című darabja. Két felvonásban, előjátékkal. 165 színesen vetített képpel és 9 mozgófényképpel.

Bővebbet a napi falragaszok.

A színház fűtve van.

Szűreteljünk

Szántó-féle loden-kabátban.

Meleg szövet vagy szörme béléssel már
20 koronától feljebb beszerezhető egyedül

SZÁNTÓ MÓR és TÁRSA

cégnél

Sátoraljaújhely, Széchenyi-tér (volt Bilanovits-féle üzlet)

Kocsis szűrők és dolmány öltönyök állandóan raktáron.

Mérték szerinti megrendelések a legújabb kelmékből.

Szolid szabott árak!

Szolid szabott árak!

Ügyes és megbízható

üzletszerzők

fix fizetés vagy maximális jutalékjavalmazás mellett állandó alkalmazást nyernek a „Gizella-Egylet” élet- és hozomány-biztosító intézet kassai vezérképviselőségénél.

TÁPLÁLJA GYERMEKÉT HERKULES

maláta gyermektápkészítéssel.

Készíti:

GLASNER es. és kir. udv. szállító
BUDAPEST.

Kapható Sátoraljaújhelyen:
KLEIN JENŐ esemegye üzletében.

Koszorúk bevásárlási forrása.

Mély tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy a kegyeletos Mindszenti ünnepekre mindennemű ére-, mű- és szalma-virág

koszorúkat

dus választékban, jutányos áron tartok raktáron.

Élővirág koszorúkat

ujjonnan berendezett saját kertészetemből a legszebb élővirágokból előzetes megrendelésre bármily megkívánt izléses kivitelben készítek.

Beesés pártfogásért esedez

Bretz Gusztáv,
Sátoraljaújhely, Főter.

Eladó

a Jókai-utca 64. szám
alatt levő ház.

Felvilágosításokkal a háztulajdonos szolgál.

SALGÓTARJANI

KŐSZÉNÁNYA RÉSZV.-TÁRSULAT

szén termékei (szobafűtési és ipari célokra)

KLÁR és NEUMAN

SÁTORALJAUJHELY

rendelhetők meg. Ugyanott legjobb minőségű apró és durva szemű kétszer mosott kovács szén és koks, valamint porosz brikett kapható.

Eladó szőlőkarók.

60,000 drb. 2 éves vágású 2 m. hosszú hasított tölgyfakaróm van eladó. Ára ezrenként Erdőszánka állomáson vagonba rakva (5000—6000 drb.) 64 korona, vagy bármely állomásra bérmentve szállítva 84 korona. Megrendelések intézendők alulírott tulajdonoshoz

nagykálói KÁLLAY EMÁNUEL
szőlőbirtokos,
Tolcsa, (Zemplén vm.)

Használt tölgyfahordók

minden nagyságban és gesztenyefa transzportbordók jó állapotban jutányos áron eladók. Wolf Lipót fiai cégnél Kismártonban, (Sopron megye). „Bpesti képviselőség” Schwarcz Adolf, V. Visegrádi-utca 4.

Tk. 8057/1908. szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

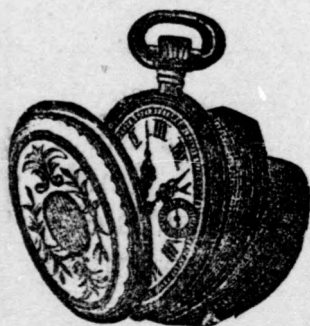
A sátoraljaújhelyi törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhíré teszi, hogy az Országos Központi Hitelszövetkezet végrehajtónak Dobránszky István s neje végrehajtást szenvedő elleni 850 korona tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a sátoraljaújhelyi kir. törvényszék területén lévő Sárospatak községben fekvő sárospataki 398. sz. betétben A + 1 sor, 305. hrsz. és 183. ö. i. szám alatt foglalt s B. 1—2 alatt Dobránszky István és neje Pásztor Mária nevében álló házra és dvarra 1611 korona 50 fillérben ezennel megállapított és le nem szállítható kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1908. november hó 20-ik napján d. e. 10 órakor Sárospatak község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladtni fog.

Árverezni szánd közök tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 161 kor. 15 fillért készpénzben, vagy az 1881 : LX. t.-c. 42. §-ban jelzett, árfolyammal számított és az 1881. évi november 1-én 3333. szám. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt ova-dékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-c. 140. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Sátoraljaújhelyben, a kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóságnál 1908. évi október hó 10. napján.

Wieland,
kir. tvszéki bír.

Olcsó áram feltűnést keltenek!

Egy nikel Anker Remontuar zsebóra, 36 órai verkművel, „System Roskopf-Patent” védjeggyel egy szép nikel óralánczczal és függővel csak 1 frt. 95 krajczár; 3 darab vételénél 5 frt. 50 kr., 6 darab vételénél 10 frt.

Ignácz Oypres Krakau (Austria.)
Floryanergasse 49/c.

800 képlenyomattal dusan illusztrált árjegyzékemet ingyen és bérmentve küldöm.

Globin a legjobb és legfinomabb
Czipótisztítószer
Egyedüli-gyáros: Fritz Schulz jun. részv.-társ Lipcse és Eger.